

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

PODSEKRETARZ STANU
Katarzyna Nowakowska

DPS-VIII.8431.8.2026

Warszawa, dnia 23 lutego 2026 r.

Pani
Anna Spurek
Prezeska Green REV Institute
oraz Federacji Bezpieczna Żywność

Szanowna Pani,

W nawiązaniu do Pani listu z 4 lutego 2026 r., dziękuję za wyrażenie opinii Państwa organizacji na temat wdrażania Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (dalej: FEPŻ), współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Zapoznawszy się z Państwa argumentami odnośnie zastrzeżeń co do sposobu doboru artykułów żywnościowych udostępnianych odbiorcom końcowym w Programie, jestem przekonana, że budowanie narracji opartej na rzekomym przeciwstawieniu intencji strony rządowej, reprezentowanej przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz strony pozarządowej, nie służy ani wzajemnemu zrozumieniu, ani też podejmowaniu dobrych decyzji na rzecz zapewnienia wsparcia żywnościowego osobom najbardziej potrzebującym.

O specyfice wdrażania FEPŻ przekazywaliśmy informacje m.in. w treści udzielanych Państwu odpowiedzi na licznie wnioski o dostęp do informacji publicznej, jak również bezpośrednio w trakcie spotkania Grupy Roboczej w ramach Zespołu Doradczego do spraw Wdrażania Programu FEPŻ (dalej: ZD) 15 stycznia br., w którym miała Pani okazję osobiście uczestniczyć.

Chciałabym jednak nadmienić, że Program FEPŻ jest ważnym, jednym z wielu narzędzi wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących. Nie jest jedyną formą pomocy żywnościowej – ani podstawą pełnego całodniowego wyżywienia dla osób indywidualnych oraz rodzin. Program oferuje wsparcie ograniczone czasowo – do ok. 10 miesięcy w skali danego roku. Dystrybucja żywności w formie paczek lub posiłków odbywa się przeważnie raz na 2 miesiące. Niewiele organizacji może

Fundusze Europejskie
na Pomoc Żywnościową

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

zaoferować pomoc swoim podopiecznym raz w miesiącu, a te najmniejsze lokalne punkty dystrybucji udostępniają wsparcie z jeszcze mniejszą częstotliwością. Nie jest więc ta skala pomocy porównywalna do żywienia zbiorowego w instytucjach, takich jak domy pomocy społecznej, czy placówki ochrony zdrowia, w przypadku których można mówić o pewnej standaryzacji.

Jak wskazywaliśmy podczas wspomnianego wyżej spotkania Grupy Roboczej, wysoka jakość udostępnianych w Programie produktów stanowi niezmiennie priorytet w ich doborze. W tym procesie wiodącą rolę odgrywają przedstawiciele organizacji partnerskich uczestniczących w realizacji Programu, jako główni łącznicy pomiędzy instytucjami wdrażającymi FEPŻ, a odbiorcami końcowymi wsparcia. Każdorazowo skład „paczki” jest modyfikowany i rozszerzany o nowy asortyment. W obecnym Podprogramie 2025 przedmiotem dystrybucji są już 24 artykuły z różnych grup towarowych.

Odnosnie procesu diagnozowania potrzeb odbiorców końcowych, uprzejmie wyjaśniam, że zgodnie z art. 23 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z 24.06.2024 r. ustanawiającego Europejski Funduszu Społeczny Plus, instytucje zarządzające w bezpośredniej współpracy z organizacjami partnerskimi, przeprowadzają dwukrotnie w trakcie okresu programowania ustrukturyzowane badanie wśród odbiorców końcowych w odniesieniu do wsparcia otrzymanego z EFS+, według wzoru ustanowionego przez Komisję Europejską. Pierwsze badanie organizacje partnerskie przeprowadziły w 2024 r., kolejne przypada na 2027 r. Wyniki badania zostały przekazane do KE zgodnie z wymogami w ramach tzw. przeglądu śródk okresowego w marcu 2025 r. Badaniem objęto łącznie 947 osób, które w 2024 r. skorzystały z Programu. Wśród obszarów wymagających poprawy, wskazano następujące zagadnienia:

- Zwiększenie częstotliwości wydań pomocy żywnościowej – jest to w dużej mierze zależne od możliwości dystrybucyjnych poszczególnych organizacji;
- Zwiększenie ilości żywności przysługującej dla jednego odbiorcy końcowego – ten postulat jest wdrażany stopniowo dzięki udostępnieniu większej ilości żywności w paczce (obecnie 24 artykuły, ok. 50 kg żywności na osobę);
- Poprawa jakości artykułów mięsnych w puszkach – postulat ten został wdrożony w bieżącym Podprogramie 2025 poprzez udostępnienie nowych artykułów mięsnych wysokiej jakości, jak kiełbasa podsuszana czy szynka wieprzowa o wysokiej zawartości mięsa.

Na pytanie o to, które z przekazywanych artykułów są najbardziej przydatne, aż 83% wskazań otrzymały produkty podstawowe - mąka, olej, cukier, makaron. Równie wysoko oceniono mleko (80% wskazań). Jako równie istotne zidentyfikowano – na poziomie ok. 54% wskazań – żywność w puszkach lub

Fundusze Europejskie
na Pomoc Żywnościową

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

gotowe posiłki oraz przetwory mleczne (ser). Organizacje partnerskie niejednokrotnie przy różnych okazjach potwierdzały, że ser to jeden z najpopularniejszych artykułów spośród finansowanych z Programu, natomiast przetwory mleczne są często udostępniane w ramach darowizn jako żywność krótkoterminowa, co znajduje odzwierciedlenie w opiniach odbiorców. Kolejne grupy artykułów pod względem popularności to desery, herbatniki i płatki śniadaniowe oraz artykuły mięsne (po 34% wskazań). Nieznacznie mniejszy udział wskazań otrzymały produkty rybne (28%).

Pytani o to, czego w Programie brakuje, badani zwracali uwagę przede wszystkim na potrzebę rozszerzenia wsparcia o podstawową pomoc materialną, zwłaszcza artykuły chemii domowej, co będzie przedmiotem szczegółowej analizy pod kątem ewentualnego wprowadzenia w ramach nowej perspektywy finansowej po 2028 r.

Jak wynika z treści obowiązujących przepisów, badanie odbiorców końcowych ma na celu raczej ocenę samego wsparcia, a nie stricte badanie potrzeb. Warto w tym kontekście zwrócić uwagę na fakt, że w związku z realizacją Programu nie są przetwarzane żadne szczegółowe dane osobowe dotyczące odbiorców końcowych. Zgodnie z art. 134v ustawy o pomocy społecznej, organizacje partnerskie mogą przetwarzać wyłącznie dane niezbędne do udzielenia pomocy żywnościowej, tj. imię i nazwisko, liczbę osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego, w tym w podziale na płeć, wiek i przynależność do grupy docelowej Programu, dochód osoby lub rodziny oraz powody udzielenia pomocy na podstawie art. 7. Przetwarzaniu nie podlegają żadne dane wrażliwe dotyczące stanu zdrowia, w tym szczególnych potrzeb żywieniowych w związku z alergiami, nietolerancjami pokarmowymi czy osobistymi przekonaniem. Tym samym skoro grupa docelowa jest zmienna w czasie, dokonanie szczegółowej oceny jej potrzeb nie jest ani możliwe ani uzasadnione.

Warto ponadto przytoczyć przykład próby uwzględnienia w paczce szczególnego artykułu żywnościowego – makaronu bezglutenowego kukurydzianego, który był przedmiotem dystrybucji w poprzednim Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – i to na przestrzeni aż trzech kolejnych lat: 2018, 2019 i 2020. Ostatecznie w latach następnych zrezygnowano z dalszej dystrybucji makaronu kukurydzianego. Jak wskazywały organizacje partnerskie, zainteresowanie produktem było niewielkie, a osoby niezmagające się z nietolerancją glutenu nie były zainteresowane jego odbiorem. W konsekwencji makaron zamiast spełnić swoje zadanie i trafić do potrzebujących – zalegał w magazynach.

Zważywszy na ogólnopolski scentralizowany charakter zakupów żywności w procedurze zamówień publicznych, dobór artykułów do dystrybucji musi być

Fundusze Europejskie
na Pomoc Żywnościową

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

dokonywany rozważnie i uwzględniać bardzo różne aspekty. Zrównoważony skład paczki i wysoka jakość muszą iść w parze z relatywnie długim okresem przydatności do spożycia, jak najłatwiejszymi wymogami przechowywania oraz trwałością opakowań, narażonych na ewentualne zniszczenia w trakcie transportu od magazynu aż do odbiorcy końcowego. Program FEPŻ, choć jego nadrzędnym celem jest oczywiście pomoc najbardziej potrzebującym – musi być wdrażany również z poszanowaniem możliwości logistycznych organizacji świadczących pomoc.

Przy pełnym zrozumieniu dla wyrażonych przez Państwa opinii, co do sposobu wdrażania Programu, zapewniam, że nasze intencje pozostają zbieżne, a zapewnienie wysokiej jakości pomocy żywnościowej osobom potrzebującym pozostaje priorytetem zarówno dla Ministerstwa, jak i organizacji pozarządowych.

Z wyrazami szacunku
Katarzyna Nowakowska
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Fundusze Europejskie
na Pomoc Żywnościową

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

